

Programarea Calculatoarelor

Cursul 2: Reprezentarea internă a datelor. Expresii și operatori

Ion Giosan

Universitatea Tehnică din Cluj-Napoca

Departamentul Calculatoare

- Exempu

Diagram illustrating the conversion of binary numbers to decimal:

- Binary 1001 is converted to decimal 9.
- Binary 1101 is converted to decimal D (11).

1	0
9	D

$$9D_{(16)} = 13 \cdot 16^0 + 9 \cdot 16^1 = 157_{(10)}$$

Reprezentarea internă a datelor (1)

- Reprezentarea cu mărime și semn
 - Pentru un număr reprezentat pe n biți numerotați de la 0 la $n-1$:

a_{n-1}	a_{n-2} a_0
Semn	Valoare

- Numărul reprezentat este:

$$X = (-1)^{a_{n-1}} \sum_{k=0}^{n-2} a_k \cdot 2^k$$

- Exemplu:
 - 157 este reprezentat pe 32 biți ca
 - 0000 0000 0000 0000 0000 0000 1001 1101 în baza 2
 - 00 00 00 9D în baza 16
 - -157 este reprezentat 32 biți ca
 - 1000 0000 0000 0000 0000 0000 1001 1101 în baza 2
 - 80 00 00 9D în baza 16
 - Ar exista două reprezentări pentru valoarea zero!
 - 0000...0 și 1000...0

- 6

- $$X = -a_{n-1} \cdot 2^{n-1} + \sum_{k=0}^{n-2} a_k \cdot 2^k$$

a_{n-1}	...	...	...	...	a_0
Valoare					

- $$X = \sum_{k=0}^{n-1} a_k \cdot 2^k$$

a_{n-1}	$a_{n-2} \quad \dots \quad \dots \quad \dots \quad a_k$	$a_{k-1} \quad \dots \quad \dots \quad \dots \quad a_0$
Semn	Exponent	Mantisă

- $$X = (-1)^{semn} \times 2^{exponent-deplasament} \times 1.mantisă$$

- 1 bit *semn*, 8 biți *exponent*, 23 biți *mantisă*
- *deplasament* = 127; în baza 2: 01111111

- 1 bit *semn*, 11 biți *exponent*, 52 biți *mantisă*
- *deplasament* = 1023; în baza 2: 01111111111

a_{31}	a_{30} a_{23}	a_{22} a_0
0	10000110	00001001001000111101100

- [illegible]

- 9

- Numerele întregi

- Numerele reale

- 10


```
#include <stdio.h>
```

```
int main() {
```

```
int x = 0x7FFFFFFF, y = x+10;
```

```
printf("%d %d\n", x, y); //2147483647 -2147483639
```

```
double a = 0.1, b = 0.2, c = 0.3;
```

```
printf("%.20f %.20f %.20f\n", a, b, c);
```

```
//0.1000000000000000001000 0.2000000000000000001000 0.299999999999999999000
```

```
printf("%d %d\n", a+b==c, c==c); // 0 1
```

```
float e = 300000000, f = 1, g = e+f;
```

```
printf("%.15f %.15f %.15f\n", e, f, g);
```

```
//30000000.0000000000000000 1.0000000000000000 30000000.0000000000000000
```

```
double t=DBL_MAX, u=t*1.000001;
```

```
printf("%f", u); //inf
```

```
return 0;
```

29 septembrie 2022

- 12

Expresii (2)

- Un **operand** are
 - **Tip**
 - **Valoare**
- Un **operator** poate fi
 - **Unar**
 - Aplicat unui singur operand
 - **Binar**
 - Aplicat operandului care îl precedă și celui care îl succede

- Clase de operatori (continuare)

- 15


```
int a, b=-5; // b este -5; a este doar declarat
int a=+b;    // a este acum tot -5
```

- ```
int a=13, b=5;
int c=a+b; // c este 18
c=a-b; // c este 8
c=a/b; // c este 2 (câtul împărțirii)
c=a%b; // c este 3 (restul împărțirii)
 // 13/5 = 2 rest 3
float d=a/b; // d este 2
d=a/5.0f; // d este 2.6
```





## Operatori aritmetici (2)

- ```
/* y si z sunt cei din exemplul anterior */
float t=y+z; //t este nan
float w=y*z; //w este -inf
float s=y/z; //s este nan
```


Operatori relaționali și de egalitate

- Operatorii mai mic **<** mai mic sau egal **<=** mai mare **>** mai mare sau egal **>=**
- Operatorii egal **==** diferit **!=**
- Rezultatul expresiei este o valoare logică
 - 0 dacă este fals
 - 1 dacă este adevărat

```
int a=13;
double b=3.5;
int c=a<b; //c este 0
c=(a>=b); //c este 1
c=(a==b); //c este 0
c=(a!=b); //c este 1
c=(a>b>2.7); /* c este 0, a>b se evalueaza mai intai
               la 1 iar apoi se evalueaza expresia
               1>2.7 la fals, adica 0 */
```


Operatori logici (2)

- Într-o expresie logică mai complexă, dacă valoarea finală se poate deduce la un moment dat atunci restul nu se mai evaluează (***scurt-circuit***)
- Exemple

```
int a=150;  
float b=-2.5f;  
int c=!b;    //c este 0  
int d=a&&c;  //d este 0  
int e=a||c;  //e este 1  
int f=a&&d&&(d=b); /* f este 0, d rămâne 0,  
                  expresia d=b nu s-a  
                  mai evaluat */
```

Operatori logici pe biți

- Complement față de 1 ~
 - Neagă toți biții din reprezentarea internă a operandului căruia i-a fost aplicat
- ȘI pe biți &
 - Realizează operația de ȘI logic între biții din reprezentarea internă a celor doi operanzi între care se aplică
- SAU pe biți |
 - Realizează operația de SAU logic între biții din reprezentarea internă a celor doi operanzi între care se aplică
- SAU-EXCLUSIV pe biți ^
 - Realizează operația de SAU-EXCLUSIV logic între biții din reprezentarea internă a celor doi operanzi între care se aplică
 - Rezultatul operației SAU-EXCLUSIV între doi biți este 1 doar dacă unul dintre biți este 1 iar celălalt este 0; altfel rezultatul este 0
- Exemple

```
int a=13; // reprezentarea pe biti este 000...01101
int b=10; // reprezentarea pe biti este 000...01010
int c=~a; /* c este in baza 2 : 111...10010
           c este in baza 16: FFFFFFFF2
           c este in baza 10: -14          */
int d=a&b; // d este in baza 2: 000...01000; in baza 10: 8; in baza 16: 8
int e=a|b; // e este in baza 2: 000...01111; in baza 10: 15; in baza 16: F
int f=a^b; // f este in baza 2: 000...00111; in baza 10: 7; in baza 16: 7
```


- Example

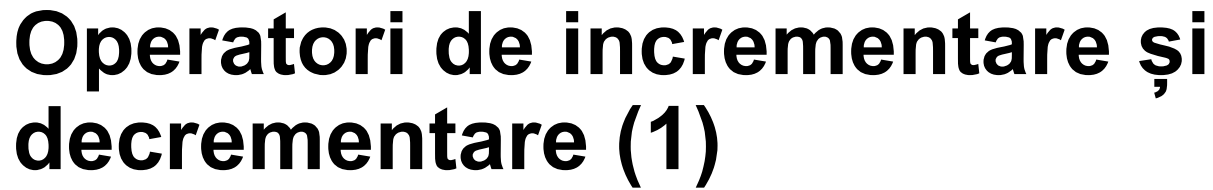
```
int 13=a; // nu este permis !!!
int a=13; // corect, a este 13
int b=10; // b este 10
int c=b; // c este 10
int d=c=a+2; //c este 15, d este tot 15
```



- ```
int a=13; // a este 13
a*=10; // echivalent cu a=a*10; a este 130
a<<=1; // echivalent cu a=a<<1; a este 260
a|=5; // echivalent cu a=a|5; a este 261
```







- Operatorul de incrementare **++**

- Realizează incrementarea unei variabile cu 1 și returnează valoarea dinainte sau de după incrementare astfel:
- Forma prefixă **++i**
  - Pre-incrementează variabila i cu 1
  - Returnează valoarea **i+1**, adică valoarea incrementată
- Forma postfixă **i++**
  - Returnează valoarea **i**, adică valoarea dinainte de incrementare
  - Post-incrementează variabila i cu 1

- Example

```
int a=13;
int b=a++; // b este 13, iar a este 14
int c=++a; // c este 15, iar a este tot 15
a++; // a este 16
++a; // a este 17
```


Operatori de incrementare și decrementare (2)

- Operatorul de decrementare **--**
  - Realizează decrementarea unei variabile cu 1 și returnează valoarea dinainte sau de după decrementare astfel:
  - Forma prefixă **--i**
    - Pre-decrementează variabila i cu 1
    - Returnează valoarea **i-1**, adică valoarea decrementată
  - Forma postfixă **i--**
    - Returnează valoarea **i**, adică valoarea dinainte de decrementare
    - Post-decrementează variabila i cu 1
- Exemple

```
int a=15, b=10, c;
a--; //a este 14
--a; //a este 13;
c = b--; //c este 10, b este 9
c = ++a - b--; //a este 14, c este 5, b este 8
c = a-- + ++b; //b este 9, c este 23, a este 13
```


- (tip) x**

27

Operatorul de dimensiune

- Operatorul **sizeof**
  - **sizeof(tip)**
    - Returnează numărul de octeți ocupați în memorie de o variabilă de tipul **tip**
  - **sizeof(operand)**
    - Returnează numărul de octeți ocupați în memorie de **operand**
- Exemple

```
int a=27;
float b[10];
double c[2][15];
a = sizeof(a); // a este 4
a = sizeof(char); // a este 1
a = sizeof(float); // a este 4
a = sizeof(double); // a este 8
a = sizeof(b); // a este 40
a = sizeof(c); // a este 240
```


Operatorii paranteză

- Paranteze rotunde ( )

- Realizează gruparea unor expresii cu scopul de a fi evaluate înaintea altor expresii
- Exemple

```
int a=27, b=3;
float c=10;
float d = a - b / c; // d este 26.7
d = (a - b) / c; // d este 2.4
```

- Paranteze drepte [ ]

- Permit declararea de tablouri și accesul la elementele acestora
- Exemple

```
int a[5]={40,-20};
char b[5][2]={{'A','b'},{'0','a'}};
int c = a[1]; // c este -20
char d = b[0][1]; // d este 'b' sau 98
d = b[1][0]; // d este '0' sau 48
int e = b[1][1]; // e este 'a' sau 97
```


expresie ? expresie1 : expresie2

- Example

31

Operatorul virgulă

- Permite evaluarea secvențială a unei expresii compuse din mai multe expresii separate prin virgule
  - Evaluarea se face de la stânga la dreapta
  - Valoarea ultimei expresii din înlanțuire este valoarea expresiei compuse
- Exemple

```
int a=7;
char b='C';
float c=3.9;
a = (c/2, b++, b-2);
printf("a=%d\nb=%c\nc=%f", a, b, c);
/* se afiseaza:
 a=66
 b=D
 c=3.9 */
```


- 33

34

35


- ```
double t=878.598;
int e = t;
char f = t;
printf("%d, %d", e, f); // 878, 110
```

- ```
int i=27, j=10;
float u = i / j; // u este 2 de tip float
double v = i / (float) j; // v este 2.7 de tip double
printf("%g, %g", u, v); // 2, 2.7
```



- ```
unsigned int a = 3000000000;
int b = 1;
unsigned int c = a + b;
printf("%u\n", c); // 3000000001
```

- ```
char x=120;
char y=110;
int z = x + y;
printf("%d\n", z); // 230
```